

МИНИСТЕРСТВО НА
КУЛТУРАТА
Изм. №: 33-НН-1023
Дата: 27-04-2016

МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

На основание чл. 84, ал.1 и ал.2, във връзка с чл. 80 от Закона за културното наследство, Заповед № РД09-914/19.11.2014г. на Министъра на културата, становище на Националния институт за недвижимо културно наследство (вх.№ 0800-1340/2/21.04.2016г. и изх.№ 0800-1340/19.04.2016г.) и образувана преписка в Министерство на културата № 33-НН-1023/20.04.2016г.

СТАНОВИЩЕ

Относно: „Предварителен проект за Общ устройствен план на община САНДАНСКИ“

Възложител: АНДОН ТОТЕВ, КМЕТ на ОБЩИНА САНДАНСКИ.

Идентификационни данни: Землище на община Сандански, област Благоевград.

Статут на територията и обектите: Територията на община Сандански е наситена с многопластово културно наследство, многопластово и с висока стойност. То обхваща целия спектър на класификациите по чл.45 на Закона за културното наследство (ЗКН) в зависимост от принадлежността им към исторически период, научна и културна област, пространствена структура, териториален обхват и др. Регистрирани по реда на ЗПКМ (отм.), обектите запазват статута си на недвижими културни ценности (НКЦ) съгласно ПЗР на ЗКН. Разположени са както в регулационните граници на селищата на общината така и извън урбанизираните територии. За част от обектите са определени режими на опазване, съгласно чл.79 (ал.1-3) от ЗКН.

Преидшни становища на НИНКН / МК по предмета на документацията:

Със становище на МК изх.№33-НН-1023/05.11.2013г. е съгласувано техническо задание за изготвяне на ОУПО Сандански, изпратено в Община Сандански с писмо на НИНКН изх. №0401-486/08.11.2013г. В становището са поставени изисквания по отношение пълнотата на заданието и към проектната разработка. Изискано е предварителния проект да се внесат коригирано задание и опорен план на НКЦ;

С вх.№ 0800-1340/11.08.2014г. в НИНКН са представени следните материали:

- Проект за ОУП на община Сандански – Обяснителна записка, 1бр. на хартиен и дигитален носител;
- Проект за ОУП на община Сандански – чертеж „Общ устройствен план, предварителен проект“ в М 1:50 000, 1бр. на хартиен и дигитален носител;
- Проект за ОУП на община Сандански – чертеж „Схема на КИН“ в М 1:50 000, 1бр. на хартиен и дигитален носител;
- Проект за ОУП на община Сандански – 10 схеми в М 1:50 000 на хартиен и дигитален носител;

Разглеждането на проекта е отложено по искане от страна на проектантите поради доработване на частта „НКН“.

С вх.№0800-1340(2)/21.04.2015г. в НИНКН са представени допълнително следните материали:

- Проект за ОУП на община Сандански – актуализирана обяснителна записка на хартиен носител – 2бр.;
- Изходни данни – списъци, картони от НАИМ-БАН, аналитични схеми-проучване, и снимки на дигитален носител – 1бр.;
- Проект за ОУП на община Сандански – „Общ устройствен план, предварителен проект“ в М 1:50 000 на хартиен носител – 1бр.;
- Проект за ОУП на община Сандански – „Опорен план КИН“ в М 1:25 000 на хартиен носител – 2 бр.;

- Проект за ОУП на община Сандански – „Схема на КИН“ в М 1:25 000 на хартиен носител – 2бр..

Не е представено коригираното и допълнено техническо задание.

Представен е опорен план.

Констатации:

По отношение на обяснителната записка:

Изпълнени са основно изискванията на становище на МК изх. №33-НН-1023/05.11.2013 г., както по отношение на изходната информация, така и по отношение проектната разработка.

Анализ и диагноза на НКН са направени в раздели: „II. Ситуационен анализ“, т.,3.6. Културно-историческо наследство“, т.,3.7. Туризм и отдих“, т.,4.3. Ландшафтна характеристика“, „III. Прогноза“, част „А.Социално-икономическо развитие“, т.,4. на обяснителната записка „Културно-историческо наследство“.

Приложени са списъците на НКЦ от НДА на НИНКН, регистрационните карти на археологическите обекти от НАИМ-БАН (на CD), извлечение от регистъра на военните паметници (стр.65).

В НДА на НИНКН се съхраняват следните режими за опазване на НКЦ:

- „Културно-историческа зона „Мелник - Роженски манастир“ включваща гр.Мелник, с.Рожен, Комплекс „Роженски манастир“, Комплекс „Деспот Славова крепост“ и прилежаща им територия от горския и поземления фонд в землищата на гр.Мелник и с.Рожен, както и ЕНКЦ „Гроб на Тодор Александров, до параклис „Св.Илия“ над с.Сугарево“ и „Лобно място в м.,„Грозни дол“, землището на гр.Мелник“;

- Археологически резерват „Античен, средновековен и възрожденски град Мелник“;
- Групова археологическа НКЦ - Комплекс „Деспот Славова крепост“;
- Групова архитектурно-художествена, историческа и археологическа НКЦ - Комплекс „Роженски манастир“;
- „Античен и късноантичен град“, гр.Сандански;
- „Историческо ядро на парк „Св.Врач“, гр.Сандански;
- Териториален обхват без предписания за опазване (режими), за груповите НКЦ в селата Дебрене, Ласкарево, Любовка и Склаве;

Тези режими за опазване следва да се приложат към документацията. С предварителния проект (на CD) са представени единствено режимите на „Културно-историческа зона „Мелник - Роженски манастир“.

В раздел „III. Прогноза“, част „А“г.,4 Културно-историческо наследство“ са предложени „Специфични правила и нормативи за устройство на защитените територии за НКН и за дефиниране на специфични устройствени режими за тях към ОУПО Сандански“ (стр.154).

Каго защитени територии са посочени:

- „Културно-историческа зона „Мелник - Роженски манастир“ в граници съобразно режимите за опазване - предложени са устройствени режими от Т КИН-А до Т КИН-Е;
- „Античен и късноантичен град“, гр.Сандански, без описани граници – предложен е устройствен режим Т КИН 1;
- Концентрация на археологически обекти в границите на гр.Сандански, без описани граници – предложен е устройствен режим Т КИН 2;
- „Историческо ядро на парк „Св.Врач“, гр.Сандански, без описани граници – предложен е устройствен режим Т КИН 3;
- Градоустройствени структури - групови НКЦ в селата Дебрене, Ласкарево, Любовка и Склаве, без описани граници – предложен режим Т КИН 4;
- Зона с концентрация на съхранени автентични градоустройствени структури и характеристики на средата, без описани граници – предложена е територия за превантивна устройствена защита с устройствен режим Т КИН 5;

Поземлените имоти на архитектурно-строителни НКЦ и техните охранителни зони не са дефинирани като „защитени територии“ съгласно чл.79, ал.5 от ЗКН, предложени са предписания за устройство, не са дадени устройствени режими Т КИН;

Предложените устройствени режими и предписания са допустими по отношение опазването на НКЦ.

За всички територии, които са определени като „защитени“ е посочено, че опазването на НКЦ следва да бъде изцяло съобразено с изискванията на ЗКН и режимите, определени от МК по реда на ЗКН, което е коректно.

Археологически НКЦ и техните охранителни зони не са дефинирани като „защитени територии“ за опазване на културното наследство, предложени са предписания за устройство, не са дадени устройствени режими Т КИН.

Не са изяснени предписания за различните археологически обекти. Не са изяснени защитените територии за археологическите обекти извън населените места (кои имоти се включват в определените предписания).

Устройството на отделни терени може да създаде риск за опазване на НКЦ, например в близост със сметището на община Сандански е разположена археологическа НКЦ, въпреки че в обяснителната записка е посочено обратното.

Предложените четири локални „културни маршрути“ следва да се четат като „културно-туристически маршрути“, добре обосновани, някои от тях притежават потенциал за придобиване на статут „културен маршрут“ по смисъла на чл.47, т.9 от ЗКН. За тях е уместно да бъде определена територия за превантивна устройствена защита и режими.

Предложението за изготвяне на ПОУ за „Културно-историческа зона „Мелник - Рожански манастир“ и „Античен и късноантичен град“, гр.Сандански е допустимо.

Не са дефинирани специални критерии за изменение на ОУПО във връзка с опазването на НКЦ; цитирани са общите законови разпоредби.

Част „В. Правила и нормативи за прилагане на ОУП на община Сандански“ -

НКН е включено в Раздел X „Защитени територии и защитени зони“ от чл.47 до чл.65.

В чл.47, ал.2 се казва, че „в частите извън урбанизираните територии на община Сандански, за които са установени данни за наличие на НКЦ, се установява режим на превантивна устройствена защита“, което е неуместно. За тези обекти, със статут на НКЦ, следва да се определят „защитени територии за опазване на НКН“.

В чл.48 са коментирани конкретни предписания за намеса в „терените с обекти на недвижимите археологически културни ценности“. Изискано е съгласуване с МК на обектите на ниско и подземно застрояване, което е **неправилно**, обектите и частите, подлежащи на съгласуване са определени в ЗКН. Следва да се определи обхватът на тези предписания.

В чл. 64 и 65 отново се коментират археологическите НКЦ и техните охранителни зони, като дадените предписания частично се повтарят с тези, дадени в чл. 47-49. Посочено е, че за НКЦ, които се намират в земеделски територии се прилагат изискванията на гл.9, чл.35 от наредбата за ПНУОВТУЗ, но е даден един обобщен режим (части от режими „А“ и „Б“ от наредбата) и се споменава „могилен насип“. Изискано е съгласуване с МК на визите за проектиране и инвестиционните проекти за строителство (включително подземно) на територията на НКЦ, но само на инвестиционни проекти в охранителната зона? Тези текстове имат нужда от редакция и допълване, съгласно действащата нормативна уредба.

Като „защитени територии“ се коментират само териториите на НКЦ, които имат режими за опазване. Това определяне следва да се разшири в съответствие с чл.79 от ЗКН и писмо №545/27.02.2001г. на НИПК.

По отношение на графичната част:

С териториален обхват на чертежите са нанесени „Културно-историческа зона „Мелник - Роженски манастир“ (режими от ТКИН-А до ТКИН-Е), „Античен и късноантичен град“, гр.Сандански (режим ТКИН 1), концентрация на археологически обекти в границите на гр.Сандански (режим ТКИН 2), „Историческо ядро на парк „Св. Врач“, гр.Сандански (режим ТКИН 3), групови НКЦ в селата Дебрене, Ласкарево, Любовка и Склаве (режим ТКИН 4). Границите на териториите, за които се определят режими ТКИН 2 и ТКИН 4 не са изяснени.

Останалите НКЦ не са нанесени със съответния обхват на „защитена територия за опазване на НКН“ съгласно чл.79 от ЗКН и цитираното по-горе писмо.

В легендата към схемата на НКН са обозначени като „археологически обект с площ според АКБ“, „единична НКЦ в урбанизирана територия и брой“, „военни паметници/плочи“... В схемата на НКН има много различни сигнатури за зоните с определени устройствени режими – отделен цвят и шрих за всеки режим, както и няколко различни пиктограми за различните по вид НКЦ. Обозначени са предложените културни маршрути във връзка с културния коридор на югоизточна Европа. Посочени са, също така, „съхранени селищни структури“, „репери на визуална комуникация“, „места с историческа памет“ и др., както и защитените природни територии и забележителности.

В основния чертеж обозначенията са различни от тези на схемата: отразени са режимите ТКИН и „teren за паметници на културно-историческото наследство“. Отново за всеки от режимите има отделен цвят и шрих, а за „терените“ са дадени оранжев тон и шрих. В основния чертеж е пропуснат режим ТКИН 3.

На схемата са нанесени част от обозначенията на устройствените режими, но не върху съответните територии, а извън тях. На основния чертеж режимите ТКИН не са нанесени върху съответните територии.

Въз основа на гореизложеното, Министерство на културата съгласува „Предварителен проект за Общ устройствен план на община САНДАНСКИ“, със следните изисквания:

- Да се изпълнят изискванията и се отстранят установените неточности и пропуски, отразени в констативната част;
- Включените обекти на НКН в ОУП на община Сандански да кореспондират на предоставените заверени списъци от НАИМ при БАН (АКБ и анкетните карти), Министерство на отбраната, НДА на НИНКН и се отразят коректно „защитените територии за опазване на НКН“, в съответствие с изискванията на чл.79 на ЗКН и писмо №545/27.02.2001г. на НИПК, като за тях се определят специални устройствени режими. Границите на защитените територии за НКН да се обвържат с конкретни имоти;
- Археологическите НКЦ, за които в регистрационните карти на АКБ е определен териториален обхват с полигон, предоставени са точни данни от проучвателите и пр., да се отразят с териториален обхват на НКЦ в обхвата на съответния полигон или по данните от проучвателите и пр., а за охранителна зона да се приеме територия с ширина 10 м извън този териториален обхват;
- Всички НКЦ, чието местоположение не е точно определено по списъците на НИНКН и Министерство на отбраната, дефинирани са само с една точка в картите на АКБ, не са проучени и не са идентифицирани при обходите, следва да бъдат отбелязани с пиктограма. В легендата към чертежите и в обяснителната записка да се посочи, че за обекта липсват документи, от които да се определи неговото точно местоположение, териториалният му обхват, а оттам и обхвата на охранителната му зона;
- За всички НКЦ (без археологическите) в обяснителната записка да се посочи, че при прилагането на определения общ устройствен режим на територията, в която попада съответната НКЦ, следва да се отчита наличието на обекти на НКН и да се спазват разпоредбите на ЗКН;

• Като неразделна част от обяснителната записка да се приложат всички налични материали и документи за обектите - НКЦ, включително определените режими за опазване от НИПК / МК. Да се цитират документите, съобразно които са определени териториалните обхвати на обектите и на техните охранителни зони.; За защитените територии за опазване на археологическото културно наследство извън населените места, за които не са определени режими за опазване от НИПК / МК, следва да се предложат устройствени режими, съобразно чл.35 от Наредба №7/2003г. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони, като се вземе предвид спецификата на различните археологически НКЦ - местоположение, общия устройствен режим на територията, рискови фактори и пр.;

• Да се опрости и уеднакви във всички чертежи обозначаването на обектите на НКН - да има само „защитена територия за опазване на НКН“ и „територия за превантивна устройствена защита“, обозначени по подходящ начин с оранжев цвят /контур, тон или шрих/ и една пиктограма за всички НКЦ, за които не може да се определи териториален обхват. Върху всяка защитена територия трябва да е изписан съответният устройствен режим;

• Да се изготви обобщен списък на всички НКЦ от списъците на НИНКН, АКБ и Министерство на отбраната с единна номерация и да се приложи като неразделна част от обяснителната записка. Върху схемата на НКН всяка НКЦ да е отразена със своя номер по обобщения списък;

• Да се прецени мащаб на представяне на чертежите, с ясно отразени защитени територии за опазване на НКН. Може да се представят части от територията на общината, детайл в по-едър мащаб, напр. отделните населени места, в които има НКЦ и др.;

• Окончателният проект подлежи на съгласуване по реда на Закона за културното наследство;

• Следващите фази на устройствено планиране и проектиране, в обхвата на които попадат защитени територии за опазване на културното наследство, както и техните изменения, подлежат на съгласуване по реда на Закона за културното наследство;

ЗАМ. - МИНИСТЪР НА КУЛТУРАТА:

ДОЦ. Д-Р БОНЦИЕТРУНОВА

/Съгл. Зап. №РД09-137/14.03.2016г./